EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 31.1.2020
COM(2020) 34 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Letno poročilo Solidarnostnega sklada Evropske unije za obdobje 2017–2018

KAZALO

1. Uvod 2
2. Vloge 2
3. Financiranje 9
4. Zaključitve zadev 11
5. Sklepne ugotovitve 12

1. UVOD

Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada EU (v nadaljnjem besedilu: Uredba) v členu 12 določa, da se Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o dejavnostih sklada v preteklem letu. Ker se je postopek uporabe Solidarnostnega sklada za vse nesreče, ki so se zgodile leta 2017, končal šele leta 2018, to poročilo izjemoma zajema dejavnosti sklada v letih 2017 in 2018. V poročilu so povzete prejete vloge in primeri, zaključeni v obdobju poročanja. Komisija je ocenila vse vloge na podlagi meril, določenih v Uredbi, kakor je bila spremenjena leta 2014[1].

Komisija je leta 2017 prejela deset novih vlog za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada, in sicer od Francije, Grčije, Latvije, Litve, Poljske, Portugalske in Španije. Najpomembnejše pa je to, da je Italija spremenila in posodobila svojo vlogo, ki jo je prvotno predložila leta 2016 za vrsto večjih potresov, ki so se zgodili med avgustom 2016 in začetkom leta 2017.

Portugalska, Grčija, Francija in Španija so zaprosile za predplačila za pet vlog, od katerih je bilo mogoče odobriti tri. Komisija je ta predplačila v skupni višini 6,5 milijona EUR izplačala v nekaj tednih po prejemu vlog.

Dve prejeti vlogi, in sicer za poplave v regiji Murcia in požare v narodnem parku Doñana v Španiji, nista izpolnjevali pogojev iz Uredbe, zato nista bili sprejeti. Sklepi o preostalih osmih novih vlogah iz leta 2017 so bili sprejeti leta 2018. Poleg tega je Komisija zaključila šest preteklih primerov pomoči iz Solidarnostnega sklada.

Leta 2018 je Komisija prejela štiri vloge za pomoč iz Solidarnostnega sklada, ki so jih predložili Bolgarija, Ciper, Italija in Romunija, pri čemer Komisija vloge Cipra ni mogla sprejeti. Preostale tri države niso zahtevale predplačila. Komisija je leta 2018 Bolgariji izplačala skupni znesek v višini 2,3 milijona EUR. Sklepa o vlogah, ki sta ju preostali državi predložili leta 2018, ob koncu navedenega leta še nista bila sprejeta.

V Prilogi I so navedeni pragovi za uporabo Solidarnostnega sklada za škodo v primeru „večje nesreče“, ki so veljali v letih 2017 in 2018. V Prilogi II je predstavljen pregled vlog, odobrenih v letih 2017 in 2018, vključno z ustreznimi finančnimi informacijami.

2. VLOGE

➢ *VLOGE, PREJETE LETA 2017*

Komisija je leta 2017 prejela deset novih vlog za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada. Vse so ji bile predložene v zakonskem roku „najpozneje v dvanajstih tednih od nastanka prve škode“ (člen 4(1) Uredbe). Tri vloge so se nanašale na večje nesreče, šest na regionalne nesreče, ena pa je temeljila na določbah za nesreče „v sosednji državi“. Komisija je v letu 2018 sprejela izvedbene sklepe o

[1] Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 311, 14.11.2002, str. 3), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 (UL L 189, 27.6.2014, str. 143).

dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada EU za osem od navedenih vlog.

ITALIJA – vrsta potresov v letih 2016 in 2017

Kot je navedeno v prejšnjem letnem poročilu, so območje osrednjih Apeninov v Italiji med avgustom 2016 in januarjem 2017 prizadeli najhujši potresi v zgodovini Solidarnostnega sklada. Skupna neposredna škoda je znašala rekordnih 21,879 milijarde EUR, kar je več kot šestkrat toliko, kolikor znaša prag za večjo nesrečo, in pomeni daleč najhujšo nesrečo od ustanovitve Solidarnostnega sklada. Največji možni znesek predplačila, tj. 30 milijonov EUR, je bil izplačan decembra 2016, pri čemer je Komisija prvotno vlogo Italije prejela 16. novembra 2016.

Zaradi hudih popotresnih sunkov, ki so se zvrstili do januarja 2017, je morala Italija večkrat posodobiti svojo prvotno vlogo, pri čemer je bila zadnja sprememba prejeta 25. maja 2017.

Na podlagi uveljavljene metode za določitev zneskov pomoči iz Solidarnostnega sklada (tj. 2,5 % skupne škode za del škode do „praga za večje nesreče“ plus 6 % za del škode, ki presega prag) je bila Italija upravičena do 1 196 797 579 EUR oziroma skoraj 1,2 milijarde EUR. Ta znesek, ki je daleč največji znesek pomoči, izplačan v okviru Solidarnostnega sklada, je za več kot dvakrat presegal največjo letno dodelitev, ki je na voljo skladu.

Na srečo sredstva, dodeljena za leto 2016, niso bila v celoti porabljena (za plačila v letu 2016 se je uporabil znesek, prenesen iz leta 2015). Zato so bila dodeljena sredstva za leto 2016 prenesena v leto 2017. Poleg tega je Komisija predlagala, da bi se sploh prvič uporabila določba člena 10(2) uredbe o večletnem finančnem okviru, v skladu s katero je mogoče v izjemnih okoliščinah uporabiti dodelitev za naslednje leto (2018), da se pokrije preostala razlika.

FRANCIJA – orkana Irma in Maria na otokih Saint-Martin in Gvadelup

Orkan Irma, ki je bil orkan pete stopnje in najmočnejši orkan doslej, se je 5. in 6. septembra 2017 premikal čez Karibe in za seboj pustil uničenje, pri čemer je bilo ubitih in ranjenih ogromno ljudi. Njegovo središče je otok Saint-Martin/Sint Maarten prečkalo s povprečno hitrostjo 290–295 km/h in uničilo več kot 90 % otoka. Samo dva tedna pozneje, in sicer 18. in 19. septembra 2017, je Karibe prečkal še en orkan pete stopnje, tj. orkan Maria, ki je nastal zaradi enakih meteoroloških in podnebnih pogojev kot orkan Irma ter je povzročil novo znatno škodo na Saint-Martinu/Sint Maartenu, Gvadelupu in nekaterih delih Martinika.

Francija je za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosila 27. novembra 2017, tj. v roku 12 tednov.

Francoski organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 1 956,241 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi meril za „regionalno naravno nesrečo“, kot so določena v členu 2(3) Uredbe. Vloga se je nanašala na eno samo regijo NUTS 2, ki zajema Saint-Martin in Gvadelup. Ker ima ta regija status najbolj oddaljene regije v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije, se je uporabil nižji prag škode v višini 1 % regionalnega BDP. Čeprav pogoji za večjo nesrečo niso bili izpolnjeni, je sporočena neposredna škoda obsegala 21,9 % bruto domačega proizvoda (BDP) regije in močno presegala veljavni 1-odstotni prag za

najbolj oddaljene regije, določen v Uredbi. Francija je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada.

Komisija je 12. decembra 2017 Franciji izplačala predplačilo v višini 4 890 603 EUR, kar je 10 % pričakovanega finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki znaša 48 906 025 EUR.

GRČIJA

Potres na otoku Lezbos leta 2017

Otok Lezbos v severnoegejski regiji je 12. junija 2017 prizadel potres z magnitudo 6,3 po Richterjevi lestvici. Sledilo je več popotresnih sunkov, ki so poškodovali stanovanjske objekte, poslovne zgradbe in lokalno infrastrukturo.

Grčija je za finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosila 1. septembra 2017.

Grški organi so skupno neposredno škodo ocenili na 54,365 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi meril za „regionalno naravno nesrečo“, kot so določena v členu 2(3) Uredbe, v katerem je „regionalna naravna nesreča“ opredeljena kot katera koli naravna nesreča, ki v regiji na ravni 2 NUTS upravičene države povzroči neposredno škodo, višjo od 1,5 % BDP te regije. Škoda, ki je nastala na Lezbosu, je obsegala 2,14 % BDP zadevne severnoegejske regije NUTS 2 in je tako presegala prag 1,5 % regionalnega BDP, ki je določen v Uredbi. Grčija je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada.

Komisija je 9. novembra 2017 Grčiji izplačala predplačilo v višini 135 912 EUR, kar je 10 % pričakovanega finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki znaša 1 359 119 EUR.

Potres na otoku Kos leta 2017

Južnoegejsko regijo med Bodrumom (Turčija) in otokom Kos (Grčija) je 20. julija 2017 prizadel potres z magnitudo 6,6 po Richterjevi lestvici, ki so mu sledili številni popotresni sunki. Nastala škoda je večinoma prizadela javno infrastrukturo in premoženje ter pomembno kulturno dediščino.

Grčija je za prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosila 11. oktobra 2017, tj. v roku 12 tednov.

Grški organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 101,432 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi določb za „regionalne nesreče“, določenih v členu 2(3) Uredbe. Škoda, ki jo je povzročil potres na Kosu, je obsegala 1,8 % BDP zadevne južnoegejske regije NUTS 2 in tako presegala prag 1,5 %, ki je določen v Uredbi. Grčija je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki je znašal 2 535 796 EUR. Čeprav je Grčija zaprosila za predplačilo, ga zaradi prvotnih negotovosti glede upravičenosti vloge ni bilo mogoče izplačati.

LATVIJA – poplava leta 2017

Poleti in jeseni leta 2017 je v Latviji prišlo do dolgotrajnega močnega deževja, ki je povzročilo zasičenost tal in posledično poplave po vsej državi, zlasti v regiji Latgale in na okoliških ozemljih. Zaradi teh poplav so bili uničeni pridelki in nastala je

obsežna škoda na vodotokih, drenažnem sistemu, povezanih napravah za čiščenje vode ter cestni in železniški infrastrukturi.

Latvijski organi so za prispevek iz Solidarnostnega sklada EU zaprosili 14. novembra 2017, tj. v roku 12 tednov od nastanka prve škode, ki je bila zabeležena 24. avgusta 2017.

Latvija je skupno neposredno škodo, ki so jo povzročile poplave, ocenila na 380,524 milijona EUR. Ta znesek je presegel „prag za večje nesreče“ za uporabo Solidarnostnega sklada za Latvijo v letu 2017 v višini 145,740 milijona EUR (tj. 0,6 % bruto domačega proizvoda Latvije). Ker je ocenjena skupna neposredna škoda presegala navedeni prag, je nesreča izpolnjevala merila za „večjo naravno nesrečo“, kot je opredeljena v Uredbi. Latvija je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki je znašal 17 730 519 EUR. Latvija ni zaprosila za izplačilo predplačila.

LITVA – poplava leta 2017

Poleti in jeseni leta 2017 je Litvo prizadelo neprekinjeno deževje, zaradi česar popolnoma zasičena tla niso več mogla absorbirati odvečne vode. Posledično je prišlo do poplav, ki so povzročile škodo predvsem na omrežni infrastrukturi in v kmetijstvu.

Litovski organi so za prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosili 22. decembra 2017, tj. v roku 12 tednov od nastanka prve škode, ki je bila zabeležena 4. oktobra.

Litva je skupno neposredno škodo, ki so jo povzročile poplave, ocenila na 407,366 milijona EUR. Ta znesek je presegel „prag za večje nesreče“ za uporabo Solidarnostnega sklada za Litvo v letu 2017 v višini 214,944 milijona EUR (tj. 0,6 % bruto domačega proizvoda Litve). Ker je ocenjena skupna neposredna škoda presegala navedeni prag, je nesreča izpolnjevala merila za „večjo naravno nesrečo“ in pogoje za upravičenost do prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki je znašal 16 918 941 EUR. Litva ni zaprosila za izplačilo predplačila.

POLJSKA – nevihte leta 2017

Dele Poljske so med 9. in 12. avgustom 2017 prizadele izjemno hude nevihte z močnimi padavinami, ki so povzročile obsežno škodo v zasebnih in državnih gozdovih, na javni infrastrukturi in drugih objektih.

Poljska je za prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosila 25. oktobra 2017, tj. v roku 12 tednov od nastanka prve škode.

Poljski organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 491,170 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi določb za „regionalne nesreče“, določenih v členu 2(3) Uredbe. Škoda, ki so jo povzročile nevihte, je obsegala 2,04 % tehtanega povprečja regionalnega BDP[2] treh prizadetih regij, in sicer Kujavsko-pomorjanskega vojvodstva, Pomorjanskega vojvodstva in Velikopoljskega vojvodstva, zato je presegala prag 1,5 % iz Uredbe. Poljska je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki je znašal 12 279 244 EUR. Poljska ni zaprosila za izplačilo predplačila.

[2] Po podatkih iz leta 2014 tehtano povprečje regionalnega BDP znaša 24,089 milijona EUR.

PORTUGALSKA – gozdni požari leta 2017

Portugalsko je med junijem in oktobrom 2017 prizadelo več obsežnih gozdnih požarov, ki so nastali zaradi visokih temperatur, močnih vetrov in izjemno nizke vlage. Prizadeli so predvsem osrednjo in severno regijo Portugalske ter uničili osnovno javno infrastrukturo, javne zgradbe, stanovanjske objekte, poslovne zgradbe ter kmetijska in gozdna zemljišča.

Prvi požari v regiji Centro so izbruhnili 17. junija 2017. Portugalska je 17. julija 2017, tj. kmalu po nastanku škode in veliko pred iztekom roka 12 tednov, predložila prvo vlogo za prispevek iz Solidarnostnega sklada. Vendar so med julijem in oktobrom znova izbruhnili hudi požari. Zato je 13. oktobra 2017 in nato ponovno 14. decembra 2017 posodobila svojo prvotno vlogo, saj je med drugim spremenila oceno skupne višine škode, ki so jo povzročili požari med junijem in oktobrom 2017.

Portugalski organi so v svoji zadnji vlogi skupno neposredno škodo zaradi požarov od junija do oktobra ocenili na 1 457,966 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi meril za „večjo naravno nesrečo“ v skladu s členom 2(2) Uredbe. Znesek škode je obsegal 0,832 % bruto nacionalnega dohodka (BND) Portugalske in je tako presegal prag za večjo nesrečo za uporabo sredstev Solidarnostnega sklada v višini 1 051,566 milijona EUR v letu 2017 (tj. 0,6 % BND Portugalske). Nesreča je torej izpolnjevala merila za „večjo naravno nesrečo“.

Komisija je 29. novembra 2017 Portugalski na podlagi škode, sporočene v prejšnji vlogi, izplačala predplačilo v višini 1 494 331 EUR. Končni finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 50 673 132 EUR.

ŠPANIJA

Gozdni požari v Galiciji leta 2017

Na severozahodu Španije v regiji Galicija so med 10. in 17. oktobrom 2017 izbruhnili obsežni gozdni požari. Do požarov je prišlo zaradi enakih meteoroloških pogojev kot na Portugalskem, tj. visokih temperatur, vetrov in izjemno nizke vlage. Požari so povzročili znatno uničenje osnovne javne infrastrukture, stanovanjskih objektov, poslovnih zgradb in gozdnih zemljišč.

Španija je za prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosila 22. decembra 2017, tj. v roku 12 tednov od nastanka prve škode, ki je bila zabeležena 10. oktobra 2017.

Španski organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 129,147 milijona EUR. Ta znesek je bil precej nižji od praga za večje nesreče, ki je za Španijo leta 2017 znašal 3 378,5 milijona EUR (tj. 3 milijarde EUR v cenah iz leta 2011). Prav tako je bil pod pragom za regionalno nesrečo, tj. 1,5 % regionalnega BDP, kar v primeru Galicije znaša 808 milijonov EUR. Zato nesreča ni izpolnjevala meril za „večjo naravno nesrečo“ niti za „regionalno naravno nesrečo“ v skladu z Uredbo. Vendar je do nesreče v Španiji prišlo zaradi enakih vremenskih pogojev, kot so povzročili večjo nesrečo na Portugalskem. Zato so španski organi vlogo predložili na podlagi t. i. „določbe o sosednji državi“ iz člena 2(4) Uredbe, v skladu s katerim lahko upravičena država, ki jo prizadene ista nesreča, opredeljena kot večja nesreča v sosednji upravičeni državi, pridobi pomoč iz Solidarnostnega sklada. Španija je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki je znašal 3 228 675 EUR.

Požari v narodnem parku Doñana leta 2017

Obsežne dele južne Španije so od začetka leta 2017 prizadele hude suše.

Zato je 24. junija 2017 v naravnem rezervatu Doñana izbruhnil požar, ki je trajal do 8. julija 2017. Požar je uničil več kot 10 000 hektarjev ekološko občutljivih in dragocenih gozdnih površin, med drugim tudi središče narodnega parka Doñana, za katerega so značilni zelo raznoliki ekosistemi in ki je dom prostoživečim živalim, vključno s številnimi pticami selivkami in ogroženimi vrstami. Območje je na seznamu svetovne kulturne dediščine Unesca. Poleg tega je nesreča ogrozila glavne stebre lokalnega gospodarstva, ki temeljijo na kmetijstvu, gozdarstvu in turizmu.

Španija je vlogo za pomoč iz Solidarnostnega sklada predložila 15. septembra 2017, tj. v 12 tednih od datuma nastanka prve škode zaradi požarov.

Španija je v svoji vlogi navedla, da je skupna neposredna škoda, ki jo je povzročila nesreča, znašala 117,897 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi meril za „regionalne nesreče“, kot so določena v členu 2(3) Uredbe. Vloga Španije se je nanašala na eno samo regijo NUTS 2, in sicer Andaluzijo. Vendar je sporočena neposredna škoda obsegala manj kot 0,1 % BDP regije (139 099 milijonov EUR), torej bistveno manj od praga 1,5 % iz člena 2(3) Uredbe.

Vloga, ki jo je predložila Španija, torej ni izpolnjevala najosnovnejšega pogoja za uporabo Solidarnostnega sklada, zato država ni bila upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada.

Poplave v regiji Murcia leta 2017

Decembra 2016 so nekatere južne dele Španije prizadele močne padavine, zaradi katerih so nastale poplave. Nesreča je povzročila škodo na javni omrežni infrastrukturi in premoženju, stanovanjskih objektih, poslovnih zgradbah, v kmetijstvu in gozdarstvu ter okoljsko škodo.

Španija je 3. marca 2017, tj. v 12 tednih od datuma nastanka prve škode zaradi nesreče, Komisiji predložila vlogo za pomoč iz Solidarnostnega sklada, ki pa je bila omejena na regijo Murcia.

Španija je v svoji vlogi navedla, da je skupna neposredna škoda, ki jo je povzročila nesreča, znašala 214,569 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi meril za „regionalne nesreče“, kot so določena v členu 2(3) Uredbe. Sporočena neposredna škoda je obsegala 0,8 % BDP regije (26 808 milijonov EUR), torej bistveno manj od praga 1,5 % iz člena 2(3) Uredbe.

Vloga, ki jo je predložila Španija, torej ni izpolnjevala najosnovnejšega pogoja za uporabo Solidarnostnega sklada, zato država ni bila upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada.

➢ *VLOGE, PREJETE LETA 2018*

Komisija je v letu 2018 prejela štiri nove vloge, od katerih so se tri nanašale na regionalne nesreče, ena pa na večjo nesrečo. Komisija je v letu 2018 sprejela izvedbene sklepe o dodelitvi finančnega prispevka iz Solidarnostnega sklada za dve od navedenih vlog, eno pa je zavrnila. Ocena četrte vloge, prejete konec decembra, je bila končana leta 2019.

BOLGARIJA

Jugovzhodni del Bolgarije so konec oktobra 2017 prizadele neobičajno obilne padavine in silovite nevihte, ki so povzročile škodo na mostovih, odtočnih kanalih, podpornih zidovih in osnovni infrastrukturi.

Bolgarija je vlogo za pomoč iz Solidarnostnega sklada predložila 11. januarja 2018, tj. v 12 tednih od datuma nastanka prve škode, ki je bila zabeležena 25. oktobra 2017. Bolgarski organi so skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, ocenili na 90,329 milijona EUR. Vloga je bila predložena na podlagi določb za „regionalne nesreče“, določenih v členu 2(3) Uredbe. Škoda, ki so jo povzročile poplave v Burgasu, je obsegala 1,6 % BDP zadevne regije NUTS 2 (Yugoiztochen) in je tako presegala prag 1,5 %, ki je določen v Uredbi.

Bolgarija je bila zato na podlagi svoje vloge upravičena do prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki je znašal 2 258 225 EUR. Čeprav je Bolgarija zaprosila za predplačilo, ga zaradi prvotnih negotovosti glede upravičenosti vloge ni bilo mogoče izplačati.

CIPER

Na Cipru je od septembra 2016 zaradi zelo majhne količine padavin in izjemno visokih temperatur nastala suša, ki je povzročila izpad pridelka, pomanjkanje vode v kmetijstvu in za prebivalstvo ter težave za sisteme oskrbe z vodo. Zato so se ciprski organi avgusta 2018 odločili predložiti vlogo za finančno pomoč iz Solidarnostnega sklada.

Ciper je v svoji vlogi navedel, da je skupna neposredna škoda, ki jo je povzročila suša, znašala 117,601 milijona EUR, od katerih se je 26,892 milijona EUR nanašalo na izgube v kmetijstvu. Preostali znesek navedene škode v višini 90,709 milijona EUR se je nanašal na vodni sektor.

Znesek navedene škode je presegal prag za „večje nesreče“ za uporabo Solidarnostnega sklada, ki se je leta 2018 uporabljal za Ciper (107,031 milijona EUR (tj. 0,6 % BND)). Vendar dela „škode“, ki je zajemal ocenjene prihodnje stroške, tj. stroške proizvodnje razsoljene vode, ki naj bi nastali po datumu predložitve vloge do konca leta 2019 in so znašali približno 46 milijonov EUR, ni bilo mogoče sprejeti kot dela skupne neposredne škode v skladu s pogoji Uredbe. Znesek sprejete skupne neposredne škode je zato znašal bistveno manj od praga za uporabo Solidarnostnega sklada.

Ciper je v svoji vlogi zaprosil tudi za izplačilo predplačila. Vendar je predhodna ocena pokazala, da upravičena skupna neposredna škoda ni dosegla zadevnega praga, zato predplačila ni bilo mogoče izplačati.

Komisija je sklenila, da suša na Cipru ni izpolnjevala pogojev za uporabo Solidarnostnega sklada EU, določenih v Uredbi, in zato država ni bila upravičena do finančnega prispevka iz sklada. Vloga zato ni bila sprejeta.

ROMUNIJA

Od sredine junija do začetka avgusta 2018 so severovzhodno regijo Romunije večkrat prizadele močne padavine, obsežne poplave, ki so sledile, pa so povzročile precejšnjo škodo na infrastrukturi in v gospodinjstvih ter izgubo v kmetijstvu.

Romunija je vlogo za prispevek iz Solidarnostnega sklada predložila 7. septembra 2018, tj. v roku 12 tednov od nastanka prve škode.

Škoda, navedena v prvi vlogi, je bila bistveno nižja od zahtevanega praga 1,5 % regionalnega BDP (tj. 237,96 milijona EUR za severovzhodno regijo). Romunski organi so 9. oktobra 2018 predložili spremenjeno vlogo, o kateri so Komisijo obvestili vnaprej in v skladu s katero je skupna neposredna škoda znašala 327,692 milijona EUR. Ta znesek je obsegal 2,07 % regionalnega BDP in je torej presegal prag. Komisija je pri analizi spremenjene vloge Romunije vseeno ugotovila več nedoslednosti. Zato je zahtevala pojasnilo romunskih organov, ki je bilo predloženo 14. decembra 2018.

Ker odločitev o tej vlogi do konca leta 2018 še ni bila sprejeta, bo sporočena v letnem poročilu o Solidarnostnem skladu za leto 2019. Romunija ni zaprosila za izplačilo predplačila.

ITALIJA

V oktobru in začetku novembra 2018 so večino italijanskih regij od alpskih območij na severu do Sicilije večkrat prizadeli močni nalivi in vetrovi, ki so povzročili poplave in zemeljske plazove, zaradi česar je bila to najbolj uničujoča jesen v novejši zgodovini s številnimi žrtvami in obsežno materialno škodo.

Italija je za prispevek iz Solidarnostnega sklada zaprosila 20. decembra 2018, tj. v roku 12 tednov od nastanka prve škode.

Ker odločitev o tej vlogi do konca leta 2018 še ni bila sprejeta, bo sporočena v letnem poročilu o Solidarnostnem skladu za leto 2019. Italija ni zaprosila za izplačilo predplačila.

3. FINANCIRANJE

V obdobju poročanja sta Evropski parlament in Svet kot proračunski organ odobrila deset finančnih prispevkov iz Solidarnostnega sklada v skladu s predlogom Komisije. Komisija je predstavila svoje predloge za uporabo Solidarnostnega sklada v štirih skupinah:

- **predlog spremembe proračuna št. 4/2017** je zajemal samo pomoč iz Solidarnostnega sklada Italiji za potrese v letih 2016 in 2017. Sprejet je bil 13. septembra 2017, uporabljeni znesek pa je znašal 1 196 797 579 EUR. Ker je bilo leta 2016 že izplačano predplačilo v višini 30 milijonov EUR, je bil preostali znesek v višini 1 166 797 579 EUR izplačan 6. novembra 2017 po sprejetju izvedbenega sklepa Komisije o dodelitvi pomoči Italiji;

- **predlog spremembe proračuna št. 1/2018** je bil sprejet 30. maja 2018 in je zajemal pomoč Franciji, Portugalski, Španiji in Grčiji (Lezbos) v skupnem znesku 104 166 951 EUR;

- **predlog spremembe proračuna št. 4/2018** je bil sprejet 31. maja 2018 in je zajemal pomoč Grčiji (Kos), Poljski, Litvi in Bolgariji v skupnem znesku 33 992 206 EUR;

- predlogu **pomoči Latviji** ni bil priložen predlog spremembe proračuna, saj so bile potrebne odobritve zajete z zneskom, ki je bil pred tem uporabljen s proračunom za leto 2018 za predplačila. Proračunski organ je 14. novembra 2018 odobril uporabo 17 730 519 EUR.

Posamezni zneski pomoči, ki jih je predlagala Komisija, so bili določeni v skladu z metodo, ki je bila določena leta 2002 in se od takrat uporablja v vseh primerih. Temelji na razmerju med skupno neposredno škodo, ki jo je povzročila nesreča, in relativnim bogastvom prizadete države, kot ga izraža prag za večjo nesrečo (glej Prilogo 1).

V skladu s tem se za večje nesreče uporablja dvostopenjski sistem, pri čemer država prejme nižjo stopnjo pomoči v višini 2,5 % skupne neposredne škode za del škode, ki je nižji od praga, in višjo stopnjo pomoči v višini 6 % za del škode, ki presega prag. Zneska se seštejeta. Za regionalne nesreče in nesreče „v sosednji državi“ se dodeli 2,5 % skupne neposredne škode.

Ko sta Parlament in Svet odobrila uporabo sredstev in zagotovila potrebne odobritve v proračunu EU, je Komisija sprejela izvedbene sklepe o dodelitvi pomoči posameznim državam, ki jim je bil nato izplačan celotni znesek. V primerih, ko je bilo odobreno predplačilo, je bil izplačan samo preostali znesek celotnega prispevka.

V prilogah k izvedbenim sklepom so bili opredeljeni organi, ki so jih države upravičenke imenovale za izvedbo prispevka iz Solidarnostnega sklada, ter neodvisni organ, pristojen za revizijo in nadzor, poleg tega pa so vsebovale tudi splošen opis predvidene uporabe sredstev.

Pomoč v okviru Solidarnostnega sklada, odobrena v letih 2017 in 2018

Država upravičenka	**Nesreča**	**Kategorija**	**Predplačilo**	**Znesek pomoči** (v EUR)
Italija	Potresi v Apeninih v letih 2016 in 2017	Večja	Da (2016)	1 196 797 579
Francija	Orkana Irma in Maria na otokih Saint-Martin in Gvadelup	Regionalna	Da	48 906 025
Grčija	Potres na Lezbosu leta 2017	Regionalna	Da	1 359 119
Grčija	Potres na Kosu leta 2017	Regionalna	Ne	2 535 796
Latvija	Poplave leta 2017	Večja	Ne*	17 730 519
Litva	Poplave leta 2017	Večja	Ne*	16 918 941
Poljska	Nevihta leta 2017	Regionalna	Ne*	12 279 244
Portugalska	Gozdni požari leta 2017	Večja	Da	50 673 132
Španija	Požari v Galiciji leta 2017	V sosednji državi	Ne	3 228 675
Bolgarija	Poplave v Burgasu leta 2017	Regionalna	Ne	2 258 225
SKUPAJ				**1 352 687 255**

* Ni bilo zahtevano.

4. ZAKLJUČITVE ZADEV

Komisija je leta 2017 zaključila pet primerov pomoči iz Solidarnostnega sklada, leta 2018 pa dva. V skladu s členom 8(3) Uredbe država upravičenka v 18 mesecih od datuma izplačila finančnega prispevka predloži poročilo o finančnem izvajanju (poročilo o izvajanju) z izjavo, ki utemeljuje odhodke (izjava o veljavnosti).

- ***ZAKLJUČITVE ZADEV LETA 2017***

Romunija, poplave leta 2008: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 11 785 377 EUR. Romunija je poročilo o izvajanju in izjavo o veljavnosti predložila aprila 2012. Na podlagi informacij, ki so jih romunski organi navedli v poročilu o izvajanju, je skupni znesek prispevka iz Solidarnostnega sklada, ki jim je bil na voljo, znašal 13 537 590,96 EUR (vključno z 1 752 213,96 EUR dobička od obresti in razlik v menjalnem tečaju) ter je bil v celoti uporabljen za operacije v okviru Solidarnostnega sklada.

Romunija, poplava leta 2010: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 24 967 741 EUR. Poročilo o izvajanju in izjava o veljavnosti sta bila predložena februarja 2013. Poleg neupravičenih odhodkov v višini 1 229 401,86 EUR je Romunija sporočila, da znesek v višini 916 334,47 EUR ni bil porabljen. Komisija je znesek, ki ga je bilo treba izterjati, prejela 27. julija 2017.

Romunija, suše in požari leta 2012: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 2 475 689 EUR. Romunski organi so marca 2015 uradno zahtevali podaljšanje obdobja izvajanja, ki je bilo odobreno. Romunija je eno leto pozneje predložila poročilo o izvajanju (končno poročilo in izjavo o veljavnosti). Romunski organi so

sporočili, da ni bilo mogoče porabiti celotnega zneska v skladu s prvotnimi načrti in da je neporabljenih ostalo 2 247 413,72 EUR. Znesek je bil izterjan, pri čemer ga je Komisija prejela 27. julija 2017.

Slovenija, poplava leta 2012: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 14 081 355 EUR. Poročilo o izvajanju in izjava o veljavnosti sta bila predložena julija 2015 (po odobritvi dvomesečnega podaljšanja). Na podlagi informacij, ki jih je sporočila Slovenija, so upravičeni odhodki znašali 15 416 839 EUR, kar je presegalo prispevek iz Solidarnostnega sklada v višini 14 081 355 EUR. Izjava o veljavnosti je bila sprejeta, zadeva pa zaključena.

Nemčija, poplava leta 2013: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 360 453 575 EUR. Poročilo o izvajanju in izjava o veljavnosti sta bila predložena marca 2016. Nemčija je sporočila upravičene odhodke v višini 391 415 389,57 EUR, kar je presegalo prispevek iz Solidarnostnega sklada v višini 360 453 575 EUR. Po pojasnitvi več vprašanj v zvezi z izjavo o veljavnosti je bila zadeva zaključena.

- ***ZAKLJUČITVE ZADEV LETA 2018***

Francija, nevihta Xynthia leta 2010: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 35 635 750 EUR. Poročilo o izvajanju in izjava o veljavnosti sta bila predložena oktobra 2012. Na podlagi informacij, ki jih je sporočila Francija, so upravičeni odhodki znašali 35 619 808,48 EUR, kar je bilo manj od prispevka iz Solidarnostnega sklada. Komisija je znesek, ki ga je bilo treba izterjati, prejela 15. novembra 2018, zadeva pa je bila zaključena.

Poljska, poplave leta 2010: finančni prispevek iz Solidarnostnega sklada je znašal 105 567 155 EUR. Poročilo o izvajanju in izjava o veljavnosti sta bila predložena januarja 2013. Na podlagi informacij, ki jih je sporočila Poljska, so upravičeni odhodki znašali 110 599 250,11 EUR, kar je presegalo prispevek iz Solidarnostnega sklada. Razlika med nastalimi odhodki in prejetim zneskom, ki je znašala 5 032 095,11 EUR, je nastala zaradi dobičkov od tečajnih razlik. Ne glede na to je majhen znesek v višini 253,31 EUR ostal neporabljen in ga je bilo treba izterjati. Po prejetju plačila 27. aprila 2018 je bila zadeva zaključena.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE

V letih 2017 in 2018 se je znova pokazalo, da so število, narava in resnost naravnih nesreč nepredvidljivi. Čeprav se približno dve tretjini vlog za pomoč iz Solidarnostnega sklada na splošno nanašata na poplave, so bili za obdobje poročanja značilni hude nevihte, gozdni požari in potresi.

Izstopal je zlasti potres v osrednjih Apeninih, ki je bil v smislu škode in uporabljene pomoči daleč najhujši dogodek od ustanovitve Solidarnostnega sklada. Čeprav se v večini let največja dodeljena proračunska sredstva sklada ne porabijo v celoti, je bil v tem primeru potreben znesek, ki je presegal dve skupni letni dodelitvi. To je bilo mogoče uspešno izvesti zaradi prožnosti, ki je določena v večletnem finančnem okviru in v skladu s katero se lahko neporabljeni zneski prenesejo v naslednje leto, in možnosti predhodne zagotovitve dela sredstev, dodeljenih za naslednje leto, ki je določena v Uredbi in se je sploh prvič uporabila. Oboje se je izkazalo za pomembna dejavnika pri uspešnem upravljanju Solidarnostnega sklada.

Opozoriti je treba, da niso vse države članice zaprosile za predplačilo. Komisija sicer ni seznanjena z razlogi v posameznih primerih, vendar so morda povezani s tem, da

so bili pričakovani zneski skromni. Prispevki iz Solidarnostnega sklada v številnih primerih znašajo manj kot 10 milijonov EUR, zato bi predplačilo 10 % znašalo le nekaj sto tisoč EUR. Po drugi strani pri predhodni oceni nekaterih vlog ni bila ugotovljena potrebna stopnja verodostojnosti, na podlagi katere bi bilo mogoče odobriti zahtevano predplačilo.

Čeprav so bile suše izrecno vključene na področje uporabe Uredbe v skladu z njeno spremembo leta 2014, je njihova ocena še vedno težavna. Po eni strani se zdi, da je jasna določitev datuma prvih javnih ukrepov za odpravo posledic suše, ki je sicer ključna za ugotavljanje roka za predložitev vloge, zahtevnejša, kot je bilo pričakovano, po drugi strani pa je celotno škodo, ki jo povzroči suša, zlasti v kmetijstvu, pogosto mogoče ugotoviti šele več mesecev po roku za predložitev vloge, zato prosilci težko pravočasno predložijo potrebne informacije.